

АНОТАЦІЯ

Тетерін К. Ю. Теоретико-організаційні засади взаємодії влади та суспільства в сучасних умовах розвитку України. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі публічного управління та адміністрування за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування. – Одеський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, Одеса, 2021.

У дисертації здійснено обґрунтування теоретико-організаційних засад взаємодії влади та суспільства в сучасних умовах розвитку України.

Актуальність обраної теми дослідження обумовлена тим, що в Україні, так як і в усьому світі, однією з найважливіших складових публічного управління є права людини, оскільки саме в цій сфері сформовано ефективний механізм імплементації як через низку міжнародних договорів універсального та регіонального характеру, ратифікованих переважною більшістю країн, так і через систему контрольних та правоохоронних органів, а також правозахисних організацій. У широкому розумінні права людини - це невід'ємні властивості, природних можливостей розвитку, які визначають міру людської свободи, оскільки права людини являються надто складним, багатогранним, філософським, етичним, політологічним і правовим поняттям. Водночас, права людини - це наукова категорія, що характеризує правовий статус людини стосовно держави, її інститутів, посадових осіб, міжурядових та міжнародних організацій, політичних груп, можливості й здатності людини в економічній, соціальній, політичній і культурній сферах.

Особливий інтерес до вивчення системи взаємодії влади та суспільства обумовлений тим, що проблемна сфера охоплює інститут прав людини, міжнародну та національну системи прав людини, які гарантують можливість

користуватися досягнутою суспільством свободою. Саме тому, дослідження інституту прав людини в контексті демократизації публічного управління являється пріоритетним завданням науки державного управління.

Опрацювання та узагальнення значної кількості зарубіжних і національних наукових праць та розробок, дало автору можливість сформулювати власну доктрину на систему взаємодії влади та суспільства в сучасних умовах в Україні через представництва інтересів людини та громадянина в публічному управлінні з огляду забезпечення прав та свобод особистості. Це дозволило дійти висновків та виробити концептуальні рекомендації в подоланні проблемних питань та вдосконаленні принципів взаємодії влади та суспільства.

Використання методологічної тріади дослідження, як засобу для розширення аналізу й розуміння явищ, що відбуваються при взаємодії структурних елементів системи зв'язків всіх учасників політичного життя, на основі інтеграції системної, універсалістської, діяльнісної парадигм дало змогу виявити, обґрунтувати теоретико-організаційні засади захисту прав людини в Україні та розробити практичні рекомендації по удосконаленню представництва інтересів людини та громадянина в державному управлінні в даному часовому континуумі.

Застосування загальних та спеціальних методів наукового пізнання дало можливість розглянути теоретико-правові засади захисту прав людини в Україні в аспекті становлення, розвитку та взаємозв'язків їх структурних елементів системи взаємодії публічної влади та суспільства.

З'ясовано визначення сутності прав людини та громадянина, завдяки вивченню та аналізу поглядів представників філософської та юридичної наук. Досліджено еволюційний та революційний шлях розвитку становлення і формування прав та свобод людини, як особистості, та громадянина з огляду на діалектичні закони розвитку.

Висвітлена сутність розвитку прав та свобод людини в контексті світового та національного досвіду, а також ступінь законодавчої регламентації напрямків її вдосконалення у законодавстві країн.

Встановлена необхідність побудови в Україні громадянського суспільства, як єдиного рушійного фактору переходу на новий рівень суспільних відносин в рамках національного утворення, з залученням найкращого досвіду світової спільноти. Основою нового громадянського суспільства будуть слугувати регіональні та міжрегіональні громадські об'єднання нового типу. Такі громадські об'єднання будуть діяти в рамках створеної етичної інфраструктури з огляду на максимальне задоволення потреб людини та громадянина, виступати захисником і гарантом прав та свобод особистості.

Виявлено проблеми та розроблено основні напрямки вдосконалення представництва інтересів людини та громадянина в публічному управлінні.

Зазначено, що залучення громадських організацій, зокрема, молодіжних – як основної рушійної сили, для генерації і впровадження нововведень та інновацій в систему взаємодії влади і суспільства, на думку автора, дасть змогу подолати кризові явища в сучасних умовах України.

Обґрунтовано та запропоновано автором формалізувати законодавчі документи, а саме: Декларацію гідності, Новий Суспільний Договір, Національну Хартію з прав людини та громадянина і Національний Кодекс етичної поведінки для населення, як складові елементи взаємодії держави та суспільства в рамках етичної інфраструктури.

Доведена необхідність прийняття та впровадження, вказаних вище, правових документів для створення комфортного клімату проживання в країні.

Деталізовано характеристики суб'єкта та об'єкта сучасного суспільного розвитку взаємовідносин держави і громадянина через формування ефективних національних та міжнародних інструментів захисту прав і свобод людини, так як наявність чи відсутність основних прав і свобод людини та громадянина являється найбільш яскравим показником ступеня розвитку громадянського суспільства у побудові правової держави.

Зазначено, що особливого сенсу, в контексті європейської інтеграції України, набуває процес реформування українського суспільства на шляху політичної демократії, так як розвиток економічного прогресу та співробітництва

визначається забезпеченням гармонізації міжнародних стандартів та дотриманням прав і свобод людини.

Запропоновано автором вперше, в такій інтерпретації, синтезувати складові етичної інфраструктури в ієрархічному порядку з утворенням системи взаємозв'язків, системи важелів та системи противаг з тим, щоб створити самодостатню незалежну та правову соціально орієнтовану етичну інфраструктуру, на основі нових принципів та форм правових норм, які будуть формалізовані в інноваційних правових документах, що дасть змогу здійснити перехід суспільства на якісно новий рівень відносин. З цією метою, як зазначає автор, прагнення української держави стати повноправним членом світового співтовариства повинно спрямувати зусилля органів державної влади на зміщення векторів діяльності влади з огляду на співуправління.

Виявлено за допомогою системного аналізу процесів, що мають місце в організаційно-нормативній діяльності ЄС та Ради Європи, факти, які свідчать про формування нової парадигми публічного управління - гуманізації управлінської діяльності через посилення міжнародної компоненти в механізмі забезпечення прав людини. Її суттєвими особливостями являються подолання існуючих протиріч та розмежування сфер впливу міжнародних органів захисту прав людини, зокрема, судових органів Ради Європи; міжрегіональне запозичення окремих змістовних елементів детермінування прав людини; поступове формування міжурядової уніфікованої системи змістовних стандартів прав людини.

Встановлено, що на даному етапі державотворення, входження України у світове співтовариство, і демократичні перетворення всередині країни вимагають принципово нового ставлення до інституту вшанування прав і свобод людини, який являє собою сукупність норм права ЄС, що закріплюють найбільш важливі та єдині для всього Європейського Союзу стандарти поведінки людини і громадянина в суспільстві, а також принципи взаємин громадян з органами публічної влади на всіх рівнях, у тому числі, з інститутами ЄС. Особливе значення, як підкреслює автор, надається питанням приведення національного законодавства у відповідність до європейських норм та стандартів. Під впливом норм

європейського права в українському суспільстві формуються, хоча й повільно, демократична правосвідомість і система правовідносин, заснованих на ідеях забезпечення людської гідності, визнання й захисту основних прав і свобод особи, пріоритету загально людських цінностей.

Ключові слова: державне управління, громадянське суспільство, етична інфраструктура, Новий соціальний договір, Національна хартія прав людини та громадянина, Національний кодекс етики населення, спільне управління.

ABSTRACT

Teterin K. Y. Theoretical and organizational principles of interaction between government and society in modern conditions of development of Ukraine. - Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.

The dissertation on competition of a scientific degree of the doctor of philosophy in the field of public management and administration on a specialty 281 - Public management and administration. - Odessa regional institute of public administration of National academy of public administration at the Present of Ukraine, Odessa, 2021.

In the dissertation the substantiation of theoretical and organizational bases is carried out interaction of government and society in modern conditions of Ukraine's development.

The relevance of the chosen research topic is due to the fact that in Ukraine, as well as around the world, one of the most important components of public administration is human rights, as it is in this area formed an effective implementation mechanism through a number of international treaties of universal and regional nature. countries, and through a system of control and law enforcement agencies, as well as human rights organizations. In a broad sense, human rights are inalienable properties, natural opportunities for development, which determine the degree of human freedom, because human rights are too complex, multifaceted, philosophical, ethical, political and legal concepts. At the same time, human rights is a scientific category that characterizes the legal status of a person in relation to the state, its institutions, officials, intergovernmental and international organizations, political groups, human capabilities and capabilities in economic, social, political and cultural spheres.

The special interest in studying the system of interaction between government and society is due to the fact that the problem area covers the institution of human rights, international and national human rights systems, which guarantee the opportunity to enjoy the freedom achieved by society. That is why the study of the institute of human rights in the context of democratization of public administration is a priority of the science of public administration.

Elaboration and generalization of a significant number of foreign and national scientific works and developments, gave the author the opportunity to form his own doctrine on the system of interaction between government and society in modern conditions in Ukraine through representation of human interests in public administration to ensure individual rights and freedoms. This allowed us to draw conclusions and develop conceptual recommendations in overcoming problematic issues and improving the principles of interaction between government and society.

The use of the methodological triad of research as a means to expand the analysis and understanding of the phenomena occurring in the interaction of structural elements of the system of relations of all participants in political life, based on the integration of systemic, universalist, activity paradigms allowed to identify and substantiate in Ukraine and to develop practical recommendations for improving the representation of human and civil interests in public administration in this time continuum.

The application of general and special methods of scientific knowledge made it possible to consider the theoretical and legal foundations of human rights protection in Ukraine in terms of formation, development and relationships their structural elements of the system of interaction between public authorities and society.

The definition of the essence of human and civil rights has been clarified through the study and analysis of the views of representatives of the philosophical and legal sciences. The evolutionary and revolutionary way of development of formation and formation of the rights and freedoms of the person, as the person, and the citizen in view of dialectical laws of development is investigated.

The essence of the development of human rights and freedoms in the context of world and national experience, as well as the degree of legislative regulation of its improvement in the legislation of countries.

The need to build civil society in Ukraine as the only driving factor in the transition to a new level of social relations within the national formation, with the involvement of the best experience of the world community. The new civil society will be based on a new type of regional and interregional public association. Such public associations will operate within the framework of the created ethical infrastructure with

a view to the maximum satisfaction of the needs of man and citizen, to act as a defender and guarantor of individual rights and freedoms.

Problems are revealed and the basic directions of improvement of representation of interests of the person and the citizen in public management are developed.

It is noted that the involvement of public organizations, in particular, youth - as the main driving force for the generation and implementation of innovations and innovations in the system of interaction between government and society, according to the author, will overcome the crisis in modern Ukraine.

The author substantiates and proposes to formalize the legislative documents, namely: the Declaration of Dignity, the New Social Contract, the National Charter of Human and Civil Rights and the National Code of Ethical Conduct for the population as components of interaction between the state and society within the ethical infrastructure.

The necessity of adoption and implementation of the above-mentioned legal documents to create a comfortable living climate in the country has been proved.

The characteristics of the subject and object of modern social development of the state-citizen relationship through the formation of effective national and international instruments for the protection of human rights and freedoms are detailed, as the presence or absence of fundamental human and civil rights and freedoms is the most striking indicator of civil society development. building the rule of law.

It is noted that the process of reforming Ukrainian society on the path to political democracy acquires special significance in the context of Ukraine's European integration, as the development of economic progress and cooperation is determined by ensuring harmonization of international standards and respect for human rights and freedoms.

It is proposed by the author for the first time, in this interpretation, to synthesize the components of ethical infrastructure in a hierarchical order with the formation of a system of relationships, levers and counterbalances in order to create a self-sufficient independent and legal socially oriented ethical infrastructure, based on new principles and forms of law. which will be formalized in innovative legal documents, which will allow the transition of society to a qualitatively new level of relations. To this end, as the author notes, the desire of the Ukrainian state to become a full member of the world

community should direct the efforts of public authorities to shift the vectors of government in view of co-management.

A systematic analysis of the processes taking place in the organizational and regulatory activities of the EU and the Council of Europe revealed the facts that indicate the formation of a new paradigm of public administration - humanization of governance through strengthening the international component in the human rights mechanism. Its essential features are overcoming existing contradictions and delimiting the spheres of influence of international human rights bodies, in particular, the judiciary of the Council of Europe; interregional borrowing of certain substantive elements of human rights determination; gradual formation of an intergovernmental unified system of meaningful human rights standards.

It is established that at this stage of state formation, Ukraine's entry into the world community, and democratic transformations within the country require a fundamentally new attitude to the institution of respect for human rights and freedoms, which is a set of EU law that establishes the most important and common standards behavior of man and citizen in society, as well as the principles of relations of citizens with public authorities at all levels, including with EU institutions. As the author emphasizes, special importance is attached to the issue of bringing national legislation in line with European norms and standards. Under the influence of European law in Ukrainian society is formed, albeit slowly, a democratic legal consciousness and a system of legal relations based on the ideas of human dignity, recognition and protection of fundamental rights and freedoms, the priority of universal values.

Key words: public administration, civil society, ethical infrastructure, New Social Contract, National Charter of Human and Civil Rights, National Code of Ethics for the Population, co-management.

СПИСОК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ТЕТЕРІНА КОСТЯНТИНА ЮРІЙОВИЧА

Монографії, навчальні посібники

1. Тетерін К. Ю. The place and role of economic science in post-industrial society. Місце та роль економічної науки в постіндустріальному суспільстві. *Колективна монографія: Наукові перспективи: Київ-Варшава, 2021. С. 7-31. СУЧАСНІ АСПЕКТИ НАУКИ V-ий том колективної монографії. (С91 Сучасні аспекти науки: V-ий том колективної монографії / за ред. Є. О. Романенка, І. В. Жукової). Київ; Братислава: ФОП КАНДИБА Т. П., 2021. 188 с. URL: <http://perspectives.pp.ua/public/site/mono/monography-5-2021.pdf>*
2. Teterin K. Y. Ukraine is on the way to building a new society. Україна на шляху побудови нового суспільства. *Колективна монографія: Наукові перспективи: Київ-Варшава, 2021. С. 25-42. СУЧАСНІ АСПЕКТИ НАУКИ VI-ий том колективної монографії. (С91 Сучасні аспекти науки: VI-ий том колективної монографії / за ред. Є.О. Романенка, І.В. Жукової). Київ; Братислава: ФОП КАНДИБА Т.П., 2021. 178 с. URL: <http://perspectives.pp.ua/public/site/mono/monography-6-2021.pdf>*

Наукові праці, публікації у фахових виданнях

3. Тетерін К. Ю. Кодекс етичної поведінки як елемент регламентації ефективної взаємодії публічної влади та громадянського суспільства . *Наукові перспективи: наук. журнал Київ: Вид-во МАУП, № 1(7), 2021. С. 315-333. URL: <https://vadnd.org.ua/app/uploads/2021/01/%D0%B6%D1%83%D1%80%D0%BD-7.pdf>
[https://doi.org/10.32689/2708-7530-2021-1\(7\)-315-333](https://doi.org/10.32689/2708-7530-2021-1(7)-315-333)*
4. Тетерін К. Ю. Новий суспільний договір, як нагальна необхідність існування незалежної України. *Наукові перспективи: наук. журнал Київ: Вид-во МАУП № 2 (8), 2021. С. 268-280. URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-2\(8\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-2(8))*

Статті у зарубіжних виданнях

5. Teterin K. Y. Some aspects of normative and legal provision of human rights protection in Ukraine and kkraine and foreign countries. *Eastern European Scientific Journal* (Gesellschaftswissenschaften): Düsseldorf (Germany): Auris Verlag, 2021, 5 (69) - pp. 40-44). DOI: 10.31618/ESSA.2782-1994.2021.2.69. URL: <https://archive.eesa-journal.com/index.php/eesa/issue/view/37/72>

Тези доповідей на науково-практичних комунікативних заходах

6. Тетерін К. Ю. Сучасний стан забезпечення основних прав та свобод людини та громадянина в Україні. Молодий вчений: наук. журнал: Вид-чий дім «Гельветика» №1 (89), 2021. С. 47-50. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/ua/archive/89/>

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-1-89-10>

7. Тетерін К. Ю. Политический анализ и прогнозирование в системе политико-управленческих дисциплин. Матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. «Вклад молодых исследователей в развитие публичного управления», (1 марта 2019г. Кишинев): Академия государственного управления Правительства республики Молдова, С. 150-152. URL: <http://aap.gov.md/sites/default/files/1.3.19.pdf#overlay-context=ro/article/materiale-ale-conferin%25C8%259Belor>

8. Тетерін К. Ю. Теоретико-організаційні засади взаємодії влади та суспільства в сучасних умовах розвитку України. Матеріали конференції «Європейська інтеграція в контексті світових глобалізаційних процесів»: матеріали наук.-практ. конф., 15 груд. 2016 р.; за заг. ред. М. М. Іжі, В. М. Кривцової. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2017. С. 69-72.

URL: http://oridu.odessa.ua/9/buk/new_05_05_17.pdf

9. Тетерін К. Ю. Суспільний Договір як запорука демократії в сучасних умовах в Україні: матеріали щоріч. міжнар. наук.-практ. конф. «Україна 2030: публічне управління для сталого розвитку», (Київ, 13 трав. 2020 р.), НАДУ при Президентові України, 2020. С. 156-158.

URL: <http://academy.gov.ua/pages/dop/198/files/babf8bfd-205e-4b5e-9b93-b3852bc3767a.pdf>

10. Тетерін К. Ю. Хартія з прав людини як елемент взаємодії держави та суспільства: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю від 28 жовт. 2016р. *«Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід»*, ОРІДУ НАДУ, м. Одеса, 2016. С. 365-366. URL: http://oridu.odessa.ua/9/buk/new_01_11_16.pdf

11. Тетерін К. Ю. Представництво інтересів в державному управлінні: матеріали XI регіон. наук.-практ. конф. за міжнар. участю *«Проблеми управління соціальним і гуманітарним розвитком»*, (Дніпро, 1 груд. 2017р.). С. 161-163. URL: http://dridu.dp.ua/konf/konf_dridu/2017%20Material_Social_develop.pdf

12. Тетерін К. Ю. Держава і суспільство – процеси взаємодії: публічно-управлінський аспект: матеріали міжрегіон. наук.-практ. семінару *«Реалізація пріоритетних напрямів реформування публічного управління та адміністрування»*, Херсон-Одеса, 2017. С. 135-144. URL: http://www.oridu.odessa.ua/10/doc/zvit_nauka_2017.pdf

13. Тетерін К. Ю. Політичний аналіз і прогнозування в системі політико-управлінських рішень: матеріали VI щоріч. наук.-практ. конф. *«Європейська інтеграція в контексті світових глобалізаційних процесів»*, ОРІДУ НАДУ при Президентові України, (15 груд. 2017 р.). С. 104-106.

14. Тетерін К. Ю. Досвід реалізації політики управління кадрами в органах публічної влади в країнах ЄС: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю *«Публічне врядування в Україні: стан, виклики та перспективи розвитку»* (25 трав. 2018р., Київ). Т. 4. С. 76-78.

URL: <http://academy.gov.ua/pages/dop/150/files/dc4e41c4-fe61-4228-92d2-68111c37972f.pdf>

15. Тетерін К. Ю. Держава і суспільство – процеси взаємодії: публічно-управлінський аспект: матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю здобувачів вищої освіти та молодих вчених *«Теорія та практика публічного управління та адміністрування у XXI сторіччі»* (Київ, 30 листоп. 2018р.). За заг. ред. В. С. Куйбіди, О. М. Петрое, І. О. Дегтярьової. С. 105-107. URL: <http://oridu.odessa.ua/9/buk/10.10.2019.pdf>

16. Тетерін К. Ю. Проблеми в державному управлінні і нові підходи в їх вирішенні: матеріали VII щоріч. наук.-практ. конф. «Європейська інтеграція в контексті світових глобальних процесів», (Одеса, 14 груд. 2018р.), ОРІДУ НАДУ при Президентові України. С. 67-69. URL: http://oridu.odessa.ua/9/buk/new_24_10_18.pdf
17. Тетерін К. Ю. Засади громадської довіри електронного голосування на виборах: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю «Інституціоналізація публічного управління в Україні в умовах євроінтеграційних та глобалізаційних викликів», (22 трав. 2019 р., Київ), 2 розділ, т. 4 с. 82.
18. Тетерін К. Ю. Держава і громадські об'єднання: матеріали щоріч. наук.-практ. конф. за міжнар. участю «Публічне управління: традиції, інновації, глобальні тренди», (Одеса, 11 жовт. 2019 р.), ОРІДУ НАДУ при Президентові України. С. 105-107. URL: <http://oridu.odessa.ua/9/buk/10.10.2019.pdf>
19. Тетерін К. Ю. Практика управління кадрами в органах публічної влади в країнах ЄС: матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. за між нар. участю здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Теорія та практика публічного управління та адміністрування у XXI сторіччі». (Київ, 22 листоп. 2019 р.). С. 286-288.
URL: <http://academy.gov.ua/pages/dop/198/files/4aa5a211-2abf-4e91-ac03-6618152145cd.pdf>
20. Тетерін К. Ю. Досвід впровадження стандартів якості роботи державних службовців в країнах ЄС: матеріали VIII щоріч. наук.-практ. конф. «Європейська інтеграція в контексті світових глобалізаційних процесів», ОРІДУ НАДУ при Президентові України, (Одеса, 19 грудня 2019р). С. 57-60.
21. Тетерін К. Ю. Впровадження стандартів якості в публічному управлінні в країнах ЄС: матеріали XI конф. студ. та молод. вчених за міжнар. участю «Становлення та розвиток публічного адміністрування», (Дніпро, 8 трав. 2020 р.) ДРІДУ НАДУ при Президентові України, 2020. С. 380-383. URL: http://dridu.dp.ua/konf/konf_dridu/2020_05_08_mup_material_stud.pdf